

FEND 2007 14-15 september 2007 Amsterdam

The Diabetes Image: Personal, Professional, Political, Societal

A. Dobbenberg

EADV Magazine, december 2007, jaargang 22, nummer 4, pg. 212-213

Aty Dobbenberg is praktijkverpleegkundige en diabetes-consulent. Zij is ook lid van de redactie-commissie van het EADV -Magazine.

Dit jaar was de jaarlijkse conferentie van de FEND voor ons een thuiswedstrijd: Amsterdam verwelkomde de ruim zeshonderd deelnemers voor de twaalfde conferentie van de Federation of European Nurses in Diabetes in het Okura Hotel in Amsterdam. Was vorig jaar Kopenhagen goed bezocht, dit jaar was er een record aan bezoekers met zelfs een afvaardiging uit China en de Verenigde Arabische Emiraten! Het thema voor deze conferentie 'The Diabetes Image: Personal, Professional, Political, Societal' werd uiteengezet in lezingen en masterclasses.

Het begin van de FEND.

FEND-president Anne-Marie Felton.

Veel belangstelling in de zaal.

Na de opening door Deirdre Kyne en Anne-Marie Felton mocht prof.dr. Rob Heine het spits afbijten, met zijn lezing over 'de uitdagingen en oplossingen voor de diabetesepidemie in Nederland'. Heine zei: "De diabetesepidemie, daar kan men niet meer omheen. Het aantal personen met diabetes neemt alarmerende vormen aan. Het heeft jaren geduurd om dit feit te erkennen. En eigenlijk pas sinds kort is een ieder ervan overtuigd wat dit voor consequenties heeft voor de samenleving en met name voor de gezondheidszorg. Waarom heeft dit zo lang geduurd? De meeste patiënten en hulpverleners hebben de ernst van de aandoening onderschat; type 2 diabetes was de milde variant en type 1 werd altijd als de ernstige vorm met de verwoestende microvasculaire complicaties gezien. Inmiddels weten we hoe misleidend deze gedachtegang is. Na het presenteren van de resultaten van de Hoorn Studie werd het ook voor de overheid duidelijk dat er iets moet gebeuren; in ons kleine land waar jaarlijks meer dan 65.000 personen type 2 diabetes ontwikkelen."

"Wat de oplossingen betreft, deze zijn niet zo simpel. Diverse benaderingen zijn vereist. Op korte termijn de kwaliteit en capaciteit van de diabeteszorg te verbeteren om zo het grote aantal patiënten aan te kunnen. Maar dit lost nog niet het stijgende aantal patiënten op. Hiervoor zijn er veranderingen nodig binnen de infrastructuur van het land; maak veilige speelplaatsen om je overtollige energie kwijt te kunnen raken en promoot gezonde voeding. De uitdagingen worden nu wel gezien en gewaardeerd. De oplossingen zijn nog ver weg en weinig zichtbaar. Het zal ons jaren kosten van inzet en hard werken." We weten dus wat ons te doen staat!

IMAGE-project

De daarop volgende lezingen waren eveneens allemaal boeiend; de preventie van diabetes kwam aan bod bij de uitleg van het IMAGE-project: Development and Implementation of a European Guideline and Training Standards for Diabetes Prevention.

En hoe het integreren van diabeteszorg een uitdaging voor ons allen moet zijn.

Guided Poster Tour.

Nederland was goed vertegenwoordigd

Update United Nation Resolution.

Wat voor invloed diabetes op je persoonlijke leven heeft, liet Izaira Kersten (actrice met diabetes) ons zien; zij wist menigeen tot tranen te roeren door ons mee te nemen in haar leven als diabetespatiënt. Tranen van de lach tijdens haar voorstelling en tranen van ontroering bij haar pleidooi om volgend jaar wereldwijd een dag voor de partners van de diabetespatiënt te organiseren!

Tijdens de FEND kwam uiteraard ook, net als waar de president van de IDF Prof Martin Silink ons vorig jaar over vertelde, de UN-resolutie uitgebreid aan bod. Dit jaar besteedde Anne-Marie Felton aandacht aan de diverse activiteiten op Wereld Diabetesdag op 14 november met de oproep om als hulpverleners actief deze dag onder de aandacht te brengen.

Nederlandse inbreng was er onder andere van Jolanda Hensbergen van het Diabetes Centrum VUmc, Amsterdam over de verandering van de rol van de diabetesverpleegkundige en Anneke Goedhart hield haar posterpresentatie over seksuele disfunctie bij diabetes mellitus.

Gedurende deze tweedaagse conferentie wisselden lezingen, posterpresentaties, cabaret en masterclasses elkaar af. De organisatie heeft een goed programma gemaakt rondom de beeldvorming van de invloed van diabetes op persoonlijk, professioneel, politiek en sociaal niveau. Gedurende deze dagen is het geweldig om met zoveel diabeteszorgverleners uit verschillende landen bij elkaar te zijn; ik ontmoette ook nog twee verpleegkundigen uit het Steno Center uit Kopenhagen waar ik twee jaar geleden eens te gast was; een leuk weerzien!

Het uitwisselen van ervaringen leerde mij (wederom) dat wij in Nederland al best goed bezig zijn met onze zorgverlening rondom de diabetespatiënt. Toch blijft er veel te leren en te verbeteren, tijdens deze dagen doe je hiertoe inspiratie en motivatie op. Reden te meer om volgend jaar weer te gaan; op 5 en 6 september 2008 zal de dertiende FEND-conferentie plaatsvinden in Rome.

Voor de volledige lezingen van de sprekers, inclusief de presentaties, verwijst ik naar de website www.fend-lectures.org.

Vooraankondiging Abbott Diabetes Care

FEND-congresreis 2008

Op 5 en 6 september 2008 wordt het 13th FEND Annual Conference georganiseerd in Rome, met als thema 'Wishes for Diabetes at the Trevi Fountain'. Tijdens dit Europese congres wordt de laatste stand van zaken gepresenteerd op het gebied van diabetes mellitus. Abbott Diabetes Care heeft speciaal voor dit congres een reis samengesteld voor diabetesverpleegkundigen om hierbij aanwezig te zijn. De reis omvat een heen en terugvlucht van Amsterdam naar Rome, hotelovernachtingen op basis van logies en ontbijt. U kunt zich inschrijven via de website www.abbottdiabetescare.nl. Hier vindt u het inschrijvingsformulier. U kunt ook telefonisch contact opnemen met het secretariaat van Abbott Diabetes Care, telefoon (033) 4545017. U ontvangt dan een inschrijfformulier. De inschrijving gaat op volgorde van binnenkomst. Om teleurstellingen te voorkomen adviseren wij om snel te reageren.